

[Mølgaard.]

Skulle vi have misforstået regeringens indstilling til jordværdistigningerne, skulle det forholde sig sådan, at regeringen vil gøre noget ved jordspekulationen, ved disse urimelige formuetilvækster, nu vel, så havde vi et andet grundlag, så havde vi nok også fundet en anden stilling, og så kunne vi snakke om lempelse på formueskattens område.

Eva Gredal (S):

Jeg synes ikke, det, hr. Glistrup her har sagt, skal stå uimodsagt. Hvis hr. Glistrup tror, at han fører kvindesag på dette spørgsmål, tager han fejl. Det, hr. Glistrup vil, er alene at begunstige de store nettoformuer, men det skal betales af nogle, og det er bl.a. af de kvinder, som har betydelig mindre indtægter. Hr. Glistrup skal ikke tro, at han er bannerfører for kvindesagen her i folketinget.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg synes også, at hr. Glistrup kun gentog, hvad han sagde i første omgang, og der er mange problemer involveret i den ændring af formuebeskatningen, som hr. Glistrup og de konservative foreslår. Jeg tror ikke, man har overskuet konsekvenserne af, at det er de store formuer, man først og fremmest hjælper. Alle de mange problemer, der opstår løbende hen ad vejen, trænger til en nøjere undersøgelse, før man kaster sig ud i det.

Må jeg sige til retsforbundets ordfører, hr. Mølgaard, at jeg aldeles ikke har misforstået noget, men når hr. Mølgaard står herop og siger, at dette er en lempelse af formueskatten, må hr. Mølgaard vist have misforstået noget. Ændringsforslag nr. 2, som hr. Mølgaard vil stemme for, betyder et merprovenu på over 100 mill. kr. i forhold til provenuet sidste år. Hvis hr. Mølgaard kalder det en lempelse, så har jeg misforsået noget, det må jeg indrømme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 144 stemmer mod 27.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 84 stemmer mod 81; 7 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes med 128 stemmer mod 43; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

(Lovforslaget (nr. 46) findes i tillæg A. sp. 869, fremsættelsen i tidenden sp. 739).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5-7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser).

(Lovforslaget (nr. 47) findes i tillæg A. sp. 879, fremsættelsen i tidenden sp. 739).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb og pensions-tillæg).

(Lovforslaget (nr. 48) findes i tillæg A. sp. 895, fremsættelsen i tidenden sp. 739).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder m. v.).

(Lovforslaget (nr. 49) findes i tillæg A. sp. 887, fremsættelsen i tidenden sp. 739).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Eva Gredal (S):

Hovedparten af indholdet af de lovforslag, som behandles her i dag, er identisk med indholdet af de lovforslag, som blev fremsat i første samling i folketingsåret 1973-74 af den socialdemokratiske regering. De hvilede på den aftale, der blev indgået mellem kontaktudvalget for folke- og invalidepensionister og den daværende regering i henhold til den regel, der nu er lovfæstet, at der skal forhandles mellem de to parter i forbindelse med regulering af pensionerne. Denne del af lovforslagene kan socialdemokratiet tilslutte sig.

Regeringen ønsker derimod ikke i grundbeløbet den 1. april 1974 at indregne den særlige ydelse, der blev givet til pensionister i forbindelse med de stærkt stigende priser på mejeriprodukter. På grund af nedsættelsen af forbrugerpriserne på de samme produkter inddrager man nu denne ydelse i regeringens nedskæringsplaner og sikrer sig derved et beløb på 38 mill. kr. Hvem er det så, der først skal spare? Det er såmænd pensionisterne, det er folke-, invalide- og enkepensionisterne.

Vi har lige set et lovforslag, hvorefter regeringen ønsker at forhøje formuegrænsen for folk med formuer. Det betød et mindre provenu til statskassen i forhold til, hvad den forrige regering ønskede at få, og så er det ganske klart, at man må have pengene ind igen på en eller anden måde. Et af de allerførste spareforslag, vi så ser i lovudkast, er altså besparelser ydet af pensionister. Det kan vi under ingen omstændigheder gå med til af den fornævnte grund og af den grund, at vi allerede nu har fået at vide, at forbrugerpriserne på landbrugsvarer vil stige yderligere.

Landbrugsministeren har efter forhandlinger i Bruxelles oplyst, at selvfølgelig vil også de danske forbrugere mærke prisstigningerne, og det vil sige, at også pensionisterne vil mærke dem.

Hvem får fordelene af disse stigninger? Det gør det landbrug, der ikke er blevet forfordelt ved vores tilslutning til fællesmarkedet. Det ville have klædt en regering med tilknytning til landbruget ikke at have fremsat disse lovforslag om besparelser på pensionistområdet.

Vi må alle erkende, at der er sket en vis udhuling af pensionerne på grund af de

voldsomme prisstigninger. De nye forventede stigninger vil først give sig udtryk i pristalsreguleringer pr. 1. oktober 1974. Vi må derfor tage klart afstand fra den foreslåede besparelse, den er socialt uretfærdig. I over et halvt år fra 1. marts 1974 skal pensionisterne selv klare disse prisstigninger. Vi finder det helt korrekt, at beløbet givet som særlig ydelse fortsat gives og nu indregnes i grundbeløbet, således at pensionisterne har noget at imødegå de store prisstigninger med.

Selv om alle besparelsesforslag skal behandles i det politisk-økonomiske udvalg, kan jeg her sige, at socialdemokratiet ikke kan medvirke til denne del af regeringens besparelsesforslag.

I går hørte jeg i radioen i udsendelsen „I ro og mag“ 5 partier udtale sig om pensionisternes forhold. Regeringspartiet var repræsenteret ved hr. Peter Holst, og han gav her udtryk for, at pensionisterne skulle have en betydelig rimeligere beskatning. Jeg synes, det er rigtigt at drage det ind her, når vi drøfter pensionisternes forhold. De skulle have en rimeligere beskatning, så det bedre kunne betale sig at arbejde. Socialdemokratiet har forslag om en rimeligere beskatning af pensionisternes indtægter. Jeg vil godt her spørge hr. Peter Holst: hvornår kommer der et udspil fra regeringspartiet som lovet i udsendelsen i går i radioen?

Erlendsson (FP):

De fremsatte lovforslag var forudset, da folketinget i juni sidste år gennemførte lovgivningen om midlertidige tillæg til pensionisterne og midlertidige ekstrabeløb til personlige fornødenheder for pensionister, der har ophold på alderdomshjem og plejehjem. Baggrunden var lønforhøjelserne på arbejdsmarkedet og det, at det ikke er ønskeligt, at afstanden mellem lønindtægter og de nævnte pensioner øges. Desuden vedtog tinget en særlig ydelse til folke-, invalide- og enkepensionister, som skulle afbøde virkningerne af de forhøjede priser på mælkeprodukter.

Sådan som pensionerne her i landet beregnes og udbetales, er der sikkert god mening i at foretage disse forhøjelser, men lovforslagene røber også, hvilke særlige hensyn en udarbejdelse af reglerne kræver, fordi nogle af modtagerne skal betale skat af forhøjel-

[Erlendsson.]

sen, hvorimod andre ikke skal beskattes. Der udbetales til skattepligtige modtagere et større beløb, som skal bruges til at betale skat med, og som derfor går tilbage til Den røde Bygning, mens ikke-skattepligtige får et mindre beløb, som de altså får lov til at beholde, og dertil spares for de spekulationer og den møj og det besvær, som de andre får pålagt, fordi den skattepligtige bundgrænse i Danmark er sat alt for lavt.

Jeg sagde, at efter den nugældende ordning er de foreslåede forhøjelser sikkert fornuftige og tiltrængte, men naturligvis vil vi gerne se, hvad der videre kan fremkomme af bemærkninger til lovforslagene i udvalget, inden vi tager endelig stilling.

At vi ønsker en anden ordning for pensionister, kan der vel ikke være tvivl om for dem, der har mindste kendskab til vort program, at vi arbejder på, at pensionerne forhøjes og administrationen forenkles. Flest muligt af de skattekroner, der anvendes i socialektoren, skal benyttes til direkte fordele for de medborgere, som lovgivningen ønsker at hjælpe. Derfor bør reglerne indrettes sådan, at der sker en drastisk reduktion i de mange millioner kr., som under den nuværende ordning anvendes til administration i videste forstand. Samtidig skal de sociale ydelser forhøjes i takt med samfundets stigende velstand, og grundlaget for en sådan politik er en høj produktion og ikke gold administration.

Når det gælder en så let afgrænselig befolkningsgruppe som folkepensionisterne, må udbetalinger med nutidens edb-teknik kunne forenkles ganske væsentligt. Inden for den budgetramme, som fremskridtspartiet har fremlagt som sit valggrundlag, vil der til hver pensionist kunne udbetales godt 18.000 kr. på årsbasis, og vi mener, at dette beløb skal være ens for alle uanset ægtestand, om modtagerne er enlige eller eventuelt lever papirløst. Der skal ikke være fradrag i pensionerne for de mennesker, som i den arbejdsaktive alder har lagt penge op til deres gamle dage, og i takt med den stigende velstand, som vi trods alt tror på vil fortsætte, skal pensionerne stadig have en sådan størrelse, at ingen pensionist af økonomiske grunde skal føle sig sat uden for det samfund, han lever i.

Det er en kendsgerning, at antallet af tildelte førtidspensioner og invalidepensioner i de senere år har vist stadig stigende tendens. Dette forklares ofte ved, at arbejdsstress gør flere syge, at erhvervene ikke vil beskæftige folk, der ikke har 100 pct. erhvervsevne, at arbejdskammerater ikke ønsker de ældre med under akkorderne og flere lignende forklaringer. Men det har dog sikkert også en ikke ringe betydning, at jo flere der får disse pensioner, jo flere ønsker dem. Når naboen står af, vækker det til eftertanke.

Indkomstskattens størrelse, der gør opsparring meget vanskelig for ikke at sige uigennemførlig for de allerfleste, bidrager ligeledes til, at mennesker på et tidligere tidspunkt end før opgiver at nå de mål, de egentlig havde sat sig, og i stedet søger ind under den kollektive sikkerhed.

Under finanslovdebatten blev de psykologiske virkninger af det prisstop, som regeringen foreslog og fik gennemført, flere gange fremhævet. Hvis man er utilfreds med, at antallet af nytilmeldte invalide- og førtidspensionister stadig stiger, må man ikke se bort fra, at dette også er et forhold, der kan have sin psykologiske forklaring. Ethvert menneske har en individuel tærskelværdi eller brudgrænse over for modgang, sygdom, bekymringer, svækkelse og andre besværligheder, økonomiske eller af anden art. Ved at pensionerne gennem de senere år heldigvis stadig er blevet forbedret, vil stadig flere hurtigere nå det punkt, hvor viljen til personlig indsats er faldet til tærskelværdien eller til brudgrænsen og går over i sin modsætning, tilskyndelsen til at søge kollektiv sikkerhed. Der er derfor ingen tvivl om, at tilgangen til disse pensionsordninger kunne bremses ved nedskæringer i de sociale ydelsesbeløb, men det er ikke den løsning, vi fra fremskridtspartiet vil pege på.

Den rigtige løsning må være gennemførelse af fremskridtspartiets forslag om indkomstskattens afskaffelse, hvorved egen erhvervsindsats belønnes og resulterer i en styrkelse af den enkeltes vilje til at holde sig i gang og længst muligt selv klare sine problemer, først og fremmest til glæde for ham selv. Men indtil det kan gennemføres, som er den bedste løsning, vil vi naturligvis være

[Erlendsson.]

med til at sørge for disse medborgere så godt som muligt og på den måde, de nuværende betingelser tillader det.

Kirsten Sparre Andersen (V):

I de foreliggende forslag til ændring af 4 sociale love gælder det som nævnt om at få de forskellige midlertidige tillæg, som i henhold til lov nr. 418 af 13. juni 1973 blev givet til pensionister, indregnet i pensionernes grundbeløb. Baggrunden for tillæggene var sidste års overenskomster inden for arbejdsmarkedet. Der er altså tale om en form for velstandsregulering, og som følge deraf skal der nu yderligere indregnes en forhøjelse i beløbene gældende fra henholdsvis 1. april og 1. oktober.

De 4 lovforslag var til første behandling sidste efterår, men nåede ikke at blive færdigbehandlet inden valget. Lovforslagene blev fremsat den 4. oktober, og der er kun sket en enkelt ændring i de dengang fremsatte lovforslag. Man bestemte fra den 7. november 1973 at yde generelle tilskud til nedsættelse af forbrugerpriserne på mejeriprodukter. Derved faldt begrundelsen for et tilskud til nedsættelse på mælkepriserne bort, og de er derfor taget ud af lovforslagene.

Socialdemokratiets ordfører, fru Eva Gredal, synes ikke at kunne acceptere dette bortfald, men prisstigningerne på andre varer kan da ikke være en begrundelse — eller i hvert tilfælde kun en dårlig — for at yde tilskud til mælkepriserne to gange. Man må for øvrigt ikke glemme, at fra 1. april vil pristalsreguleringen yde dækning for en stigning i priserne til og med januar i år.

Til fremskridtspartiets ordfører kan jeg sige, at når man ikke kan få indkomstskatten bort lige med det samme, vil vi gerne i hvert tilfælde i første omgang være med til en forenkling af pensionslovene, og man må håbe, at den ekspertgruppe, der skal se på pensionisternes forhold, kan komme med et fornuftigt forslag. Men denne ekspertgruppes kommissorium er vel en af de ting, vi

skal se på i socialudvalget.

Hvad de foreliggende lovforslag angår, vil vi gå ind for en hurtig og positiv behandling i udvalget, så de kan blive færdigbehandlet i god tid inden 1. april.

Gudme (RV):

Vi radikale er principielt positive over for disse lovforslag. Vi ser i dem en videreførelse af den lovgivning fra juni 1973, som blev gennemført i enighed her i tinget. Denne lovgivning kunne vi lide, fordi der ved dens gennemførelse blev indført et princip, som vi har ivret for og senest givet udtryk for i vort 25 punkts program om sociale reformer og besparelser fra efteråret 1973, hvor vi nemlig i punkt 5 siger, at der skal gennemføres en lov om, at de sociale pensioner og disses tillæg velstandsreguleres automatisk. Automatikken må styres af udviklingen i de disponible indkomster — de disponible indkomster.

Det var det, vi fandt man gennemførte ved loven af juni i fjor, og derfor kunne min forgænger som ordfører, det daværende medlem af tinget Åge Valbak, da også ved tredje behandling af denne lovændring den 6. juni 1973 med en vis tilfredshed sige — det står i tidenden fra i fjor på spalte 7642:

„Når hele salen om lidt stemmer for regeringens oplæg, må det betragtes som en begivenhed, et glædeligt punktum for en lang strid. Regeringens oplæg, den lov, vi vedtager nu, er nemlig hele tingets faktiske accept af princippet om velstandsregulering af de sociale pensioner på grundlag af udviklingen i de disponible indkomster.“

De nu foreliggende lovforslag fra regeringens side følger denne linje, og linjen er den samme som den tidligere regerings, nemlig at man foreslår trinvisse forhøjelser pr. 1. april og 1. oktober 1974 i forlængelse af forhøjelserne fra 1973 og foreslår dem på en sådan måde, at det, man dengang gav som et midlertidigt tillæg, nu bliver indregnet i grundbeløbene. Det bidrager vel til en vis beregningsmæssig forenkling, men stadig må man, som også den tidligere ordfører gjorde

[Gudme.]

det, sukke over, hvor relativt kompliceret beregningen af sociale ydelser er. Det er her som på skattelovgivningens område, at vi i vore bestræbelser for at opnå den størst mulige retfærdighed med hensyn til den enkeltes individuelle forhold gør vore systemer næsten u håndterlige.

Jeg vil gerne tilføje, at vi også finder, at det er rigtigt, at regeringen nu trækker det særbidrag, som var begrundet i bortfaldet af tilskuddet til mejeriprodukter, som kom ind i loven i juni måned, ud igen. Når mælkepriserne nu siden den 7. november 1973, dagen før valgets udskrivelse, har været nedbragt, således at det, der begrundede tillægget fra juni 1973, er fjernet ved en særlig tilføjelse til merværdiafgiftsloven, så må dette særlige tillæg også falde væk. Vi kan derfor ganske følge regeringen i den tankegang, der går ud på, at man ikke skal give tilskud til det, der i forvejen er gjort billigere. Man skal ikke både give i pose og i sæk.

Men denne side af sagen gør det naturligt at spørge og dermed også se sagen i et spareperspektiv: var det ikke rimeligere i stedet for at fjerne disse 30 mill. kr., som er det særlige tilskud inden for pensionsordningen, at fjerne alle de 150 mill. kr., der var en følge af den lovgivning, som blev gennemført den 7. november i fjor? Det er set i et spareperspektiv noget, der fylder ikke så lidt mere. Jeg er klar over, at det ikke er socialministerens område alene; jeg beder ham om at gå videre til de kolleger i regeringen, som han skal forhandle med, og spørge, om ikke man skulle foretage lidt mere vidtrækkende økonomiske overvejelser.

Jeg sagde før, at vi var godt tilfredse med princippet om, at man foretog en regulering af de sociale pensioner efter den disponible indkomst. Man var dermed i overensstemmelse med det punkt 5 i vort program, som jeg nævnte tidligere, altså at man ikke udelukkende ser på den almindelige dyrtidsregulering, men på den disponible indkomst for de pensionister, som man vil velstandsregulere.

Men når det er sagt, vil jeg også gerne tilføje, at vi i vort program, disse 25 punkter, som vi udgav i efteråret 1973, har et andet forslag, der også går ind på problematikken i velstandsreguleringen. Efter punkt 5

kommer nemlig punkt 6, og det drejer sig om rådighedsbeløbet, hvor vi giver udtryk for den tankegang, at fordi man foretager en almindelig velstandsregulering af pensionerne, kan det egentlig ikke begrunde en forholdsmæssig forhøjelse af de rådighedsbeløb, som kommunerne kan disponere over. Sådan er det i dag, fordi man i pensionslovens § 13 har en regel om, at der er en procentuel afhængighed mellem rådighedsbeløbet og det samlede pensionsbeløb. Det vil altså sige, at en forhøjelse som den, vi foretog i juni, og en forhøjelse som den, vi står og er ved at foretage nu, vil medføre, at rådighedsbeløbet forhøjes tilsvarende. Der kan man vel med en vis rimelighed sige: er forholdet ikke det, at når man foretager en velstandsregulering, forøges behovet for rådighedsbeløbet ikke tilsvarende, snarere det modsatte? Når man bringer et vist antal pensionister velstandsmæssigt lidt højere op, så er behovet for rådighedspenge ikke af samme omfang. Derfor har vi udtrykt det sådan i vort 25 punktts program, at rådighedsbeløbet i henhold til folkepensionslovens § 13 skal beregnes i fremtiden som 4-5 pct. af kommunernes samlede udgifter til folke- og invalidepension minus den del af de samlede pensionsudgifter, som hidrører fra velstandsregulering.

Vi har regnet på, hvad det betyder, og vi er kommet til det resultat, at når der er tale om en forhøjelse af pensioner af størrelsesordenen 500 mill. kr. — og det er næsten dér, vi befinder os nu, vi er et sted mellem 400 og 500 mill. kr. — så vil en sådan regulering betyde, at man i det første år sparer 10-15 mill. kr., i det næste år 20-25 mill. kr., i det næste 30-40 mill. kr. og i det sidste 40-50 mill. kr. Så derfor vil jeg foreslå, at vi under den udvalgsbehandling, der forestår, foruden at tale om det, der allerede er fremført fra regeringens side, også får lejlighed til at se på rådighedsbeløbet og velstandsregulering og rådighedsbeløb sammenholdt med hinanden for at se, om vi måske i fællesskab også kunne foretage denne besparelse. Jeg regner med, at socialministeren såvel som mange andre medlemmer her i tinget vil være lydhøre over for noget sådant.

Karen Thørse Hansen (KF):

De 4 lovforslag om forhøjelse af grundbe-

[Karen Thuroe Hansen.]

løb, ydelser og pensionstillæg samt forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder for de forskellige pensionistgrupper er en genfremsettelse af lovforslag, som ikke nåede at blive færdigbehandlet i første samling af dette folketingsår. Der er dog en væsentlig forskel, idet de første lovforslag samtidig med bebudelsen af forhøjelserne af pensionerne pr. 1. april og 1. oktober d.å. også indeholdt forslag om indregning i grundbeløbene af de særlige ydelser, der blev givet som kompensation for bortfaldet af tilskud til forbrugerpriserne på mejeriprodukter. I november 1973 blev det vedtaget, at statskassen efter nærmere fastsatte regler udbetaler tilskud til nedsættelse af forbrugerpriserne på mejeriprodukter, og min gruppe kan tilslutte sig socialministerens opfattelse, at grundlaget for indregning af denne særlige ydelse i grundbeløbet hermed er bortfaldet.

Den konservative gruppe kan tilslutte sig socialministerens forslag om indregning af de midlertidige tillæg og de yderligere foreslåede forhøjelser af pensionerne pr. 1. april og 1. oktober 1974 samt ændringerne og forhøjelserne af de midlertidige beløb til personlige fornødenheder, de såkaldte lompepenge til pensionister på alderdoms- og plejehjem, der er indeholdt i omsorgsloven.

Der er i bemærkningerne udførligt redegjort for de økonomiske konsekvenser, og jeg skal ikke trætte tinget med en yderligere udredning af disse.

Den konservative gruppe tilsiger sin støtte både til lovforslagene og til en hurtig udvalgsbehandling, så der gives kommunerne en reel chance for at få arbejdet med indregningerne færdiggjort, så loven kan træde i kraft den 1. april 1974 som forudsat i lovforslagene.

Birgit Fjelde (CD):

Der er ingen grund til at spille folketingets tid på en længere udredning om centrum-demokraternes tilslutning til de foreliggende fire lovforslag.

Det er naturligt, at lønudviklingen på arbejdsmarkedet også smitter af på de borgere, der enten efter et langt og arbejdsomt liv eller som følge af ulykkelige omstændigheder må klare dagen og vejen med beskedne pensioner.

Ebba Strange (SF):

Fra SF's side kan vi naturligvis tilslutte os, at det midlertidige tillæg indregnes i folkepensionernes og invalidepensionernes grundbeløb, men vi må gå imod, og vi må gå meget kraftigt imod, at man netop på dette tidspunkt reelt giver en mindre ydelse til folke- og invalidepensionisterne, end de ville have fået efter den forrige regerings forslag, og som de derfor har regnet med.

Vi kan godt se det logiske i regeringens forslag, men det er ikke altid, at logikken er det mest rimelige udgangspunkt at bruge, når man skal lovgive.

Selv om prisen på mejeriprodukterne blev nedsat den 7. november i fjor, er der siden november sket så utrolig store prisstigninger på fødevarer, på brændsel og på andre livsfornødenheder, at vi for vor part i hvert fald mener, at vi må bryde logikken.

Hvis dette forslag gennemføres, betyder det i reglen, at vi tager noget fra dem, der har allerdårligst råd i dette land, i stedet for at yde dem noget. Det forekommer mig helt fabelagtigt, at fordi man mener, at der skal spares på de offentlige udgifter, så rammer man kortsigtet ned dér, hvor det slår allerhårdest.

Skal der virkelig spares i den offentlige sektor, så kræver det en meget, meget mere grundig analyse af, hvordan vi kan forebygge, at der årligt produceres så mange invalidepensionister, og at dette tal stiger år for år, og der kræves en meget, meget grundigere analyse af, hvordan vi kan begrænse en administration, der er stadigt voksende.

Denne debat virker også påfaldende oven på den debat, vi lige har overværet. Det ser for mig ud, som om regeringen er ude på at takkes de grupper i befolkningen, der i forvejen har deres på det tørre, og som er dem, der råber højest, når der bliver klaget over, hvor store vore sociale udgifter er. Vi har fået en finansplan, der tager fra de dårligst stillede og yder til dem, der har det bedst. Jeg ved, at foruden dem, der råber så højt om de store sociale udgifter, findes der en gruppe mennesker i landet, som føler sig solidariske, og som føler sig solidariske med de mennesker, der er blevet slidt ned gennem et livs arbejde for os andre. Jeg tror, at den solidaritet er så stærk, at den kan bære, at vi ændrer på dette lovforslag.

Jeg vil ikke nægte, når jeg ser mig om-

[Ebba Strange.]

kring i Danmark i dag, at der kan være brug for en forbrugsnedsættelse, men jeg kan love det høje ting, at det ikke er folke- og invalidepensionisterne, der har et overforbrug, det er helt andre grupper, og det er tilsyneladende disse grupper, denne regering har valgt at frede.

Vi håber meget, at det med disse bemærkninger vil være muligt under udvalgsarbejdet at overbevise flertallet i denne sal om, at både den særlige ydelse og det midlertidige tillæg bør indregnes i pensionernes grundbeløb.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti ser med tilfredshed på, at folkepensionisternes grundbeløb og tillæg reguleres op.

I juni 1973 fik folkepensionisterne et midlertidigt tillæg på grund af de overenskomster, der var indgået på arbejdsmarkedet, og det er nu foreslået, at dette tillæg indreguleres i grundbeløb og pensionstillæg. Det kan vi absolut tilslutte os, og i øvrigt mener vi, at der burde være en automatisk opregulering af pensionerne, både folkepensionisternes og invalidepensionisternes.

Den meget omdiskuterede særlige ydelse som kompensation for stigning i forbrugerpriserne på mejeriprodukter er foreslået taget væk. Det noterer vi med beklagelse, men vi synes, det må være rimeligt, at den forsvinder, nu da der ydes tilskud, så forbrugerpriserne falder noget.

Desuden kommer der en stigning i grundbeløb og pensionstillæg pr. 1. april 1974 og 1. oktober 1974, men dér mener vi at folkepensionisterne er langt bagefter. Det er afpasset sådan, at for ægtepar andrager stigningen 1 pct. og for enlige 0,7 pct.

Denne forskel fremkommer på grund af skatten, og kristeligt folkeparti vil i denne forbindelse gerne røre ved den beskatning, vi har af folkepensionister og andre pensionister. Vi mener, det må være rimeligt, at pensionens grundbeløb plus tillæg er skattefri, og at indkomstskatten træder i kraft, så snart der kommer indtægter enten på grund af renter eller på grund af arbejde.

Der er en hel del folkepensionister, der meget gerne ville yde en indsats og ville befinde sig bedst ved det, og på samme måde er det med invalidepensionisterne.

Ved erhvervsudygtighedstillægget er der den forskel, at den enlige får noget mere end ægtepar, og det er også af hensyn til beskatningen. Dér mener vi på samme måde, at hvis grundbeløbet og tillæggene blev skattefri, så var der visse invalidepensionister, der havde så megen arbejdskraft tilbage, at de ville kunne yde et arbejde til glæde for sig selv og til gavn for samfundet. Det vil specielt være de invalidepensionister, der får mindste beløb eller mellemste beløb.

Men vi går meget stærkt — som jeg omtalte — ind for en automatisk opregulering af pensionerne.

Hanne Reintoft (DKP):

Som jeg gjorde opmærksom på under debatten sidste uge om vort forslag om kompensation til pensionisterne for de forhøjede oliepriser, skal jeg gentage, at vi ikke på nogen måde mener, at pensionisternes svært forringede levestandard forbedres tilstrækkeligt ved disse lovforslag om ændring i en række satser.

Pensionisterne har fået deres beskedne indtægt voldsomt udhulet af de stigende fødevarerpriser, af priserne på fyringsolie og simpelt hen af hele det ændrede prisniveau. De beløb, der nu lægges til pensionen, skal bl.a. svare til stigningerne på arbejdsmarkedet efter den overenskomst i april 1973, der heller ikke ydede lønarbejderne den tilstrækkelige dækning for reallønsudhulingen.

På arbejdsmarkedet har der dog fundet en vis længidning sted, mens pensionisterne ser sig nødsaget til at nøjes med en alt for ringe dyrtidsdækning og så vente på næste overenskomst. Når man lever på et eksistensminimum, så ved vi, at ca. 40 pct. af éns indtægt går til fødevarer, og med en fødevarerprisstigning på 18 pct. inden for de sidste 13 måneder skulle man kunne forstå, at situationen er meget alvorlig.

Lovforslagene imødekommer derfor absolut ikke det behov, der er til stede for en virkelig gennemgribende regulering af pensionsatserne, og jeg må sige til hr. Gudme fra det radikale venstre, at det var forkert, hvad han sagde om, at pensionerne automatisk var velstandsreguleret, og at al det meget sludder om velstand i øvrigt kun kendetegner, at man ikke ved noget som helst om, hvordan pensionisterne har det. Jeg kan desværre ikke huske citatet af

[Hanne Reintoft.]

Viggo Hørup. Det er noget med, at den lumpneste politik af alle trods alt er at tage fra dem, der ikke har meget at stå imod med. Hvis man står og udspreder, skal vi sige det rygte, at pensionisterne har velstand, så er det vist denne slags politik.

Jeg vil også gerne understrege, at de meget ringe reguleringer af lommepegebøbene til dem, der er anbragt på plejehjem, ikke kan være tilfredsstillende. Det er et meget nøjsomt liv at være plejepatient, og de meget små lommepege gør det endnu tristere. Der er ikke råd til lidt tobak, der er ikke råd til en avis, der er ikke råd til gaver til børnebørnene eller en taxa til familien, og det er meget vigtigt, når man er så hårdt ramt som at være kronisk syg eller så gammel, at man ikke kan klare sig selv.

Under finanslovdebatten gjorde jeg opmærksom på, at det ikke går at fjerne det særlige tilskud vedrørende mælkekomensationen, og jeg ser heldigvis, at andre partier er enige i dette. Det er muligt, at selve dette mælkeproblem er løst, men fødevarerudgifterne er i øvrigt steget så voldsomt, at det ikke kan være rimeligt at fjerne dette beløb, og det er simpelt hen i praktisk arbejde næsten umuligt at forklare pensionisterne, at de skal have mindre, fordi de alle sammen har så kolossale besværligheder med at klare sig.

De skatteregler, som dette lovforslag forudsætter, bringer yderligere forskelsbehandling ind i pensionsbeskatningen. Den er efterhånden så rodet og så vanskeligt tilgængelig, at den enkelte pensionist slet ikke kan skaffe sig overblik over, hvorfor den ene skal betale skat, og hvorfor den anden ikke skal, hvorfor der skal betales skat af det ene beløb og ikke af det andet, hvorfor der kommer restskat, selv om man har sagt, at det gjorde der ikke, og hvorfor man marginalbeskatter bare små indtægter med op til 60-70 pct. Lad mig igen sige, at skattefrihed for de mennesker, der kun har pension og pensionstillæg, vil være det eneste rimelige. Mange partier her er inde på det, og derfor burde vi kunne gennemføre det.

Til slut vil jeg gerne bede socialministeren om et ganske klart svar på et alvorligt problem: er boligsikringsreglerne nu bragt i orden sammen med denne stigning i pensionerne, eller skal vi opleve det samme sjov

som sidst, hvor folk mistede i boligsikring det, de fik ved pensionsreguleringen?

Ib Christensen (DR):

Disse fire lovforslag er efter retsforbundets gruppes mening nyttige og gavnlige forenklinger og ajourføringer. Når det er sagt, så må man erkende, som også tidligere ordførere har været inde på det, at der jo er en uendelig lang vej igen, før man virkelig får forenkling på dette område.

Det, vi kunne tænke os som mål, var en ensartet tryghedssikring, som kom alle til gode, uanset hvilket behov de havde derfor. En ensartet tryghedssikring, der også gerne skulle være fritaget for skat ligesom i øvrigt flest muligt sociale ydelser. Men der er én ting, som man savner ved denne debat her, det er oplysninger om, hvordan regeringen skal betales. Vi har den opfattelse i retsforbundet, at det er en farlig ting, at man ikke hvor det er muligt ved forslag om offentlige ydelser også siger, hvad det koster, og hvordan pengene skal tilvejebringes, idet det kan lede folketinget ind på en overbudspolitik, og det kan lede forskellige partier ind på et overbudsoverdrev, således som også denne debat allerede har været karakteriseret en smule af.

Det er vor opfattelse, at en sådan tryghedssikring skulle hvile i sig selv, altså finansieres over et proportionalt bidrag på skattebilletten, således at enhver forhøjelse — og der er jo i dette tilfælde tale om rimelige forhøjelser — med det samme modsvares af en regning, af en tilsvarende forhøjelse af tryghedsbidraget. Jeg tror, det vil være gavnligt. Ikke mindst i betragtning af, at folkepensionisterne udgør en vælgergruppe med 600.000-700.000 stemmer, kunne det måske — det viser 1960ernes udvikling — slet ikke være utænkeligt, at folketinget somme tider vover sig for langt ud i forhold til f.eks. mere udsatte, men mindre talrige sociale grupper. Socialforskningsinstituttet har da også tidligere lavet undersøgelser, der har vist, at der har været perioder, hvor arbejdsmandsfamilier med en vis ledighed hos forsørgeren har været stillet ringere end folkepensionistægtepar. Den slags ting kunne man måske komme noget over, hvis der i højere grad var samsvarighed mellem de offentlige ydelser og deres finansiering.

I øvrigt synes jeg, det var væsentligt, det,

[Ib Christensen.]

som en af ordførerne var inde på, at det gælder om at satse på det forebyggende arbejde, så vi får reduceret den meget foruroligende vækst i antallet af invalidepensionister. Fremfor at bruge tingets tid til at diskutere større eller mindre kronebeløb i denne sammenhæng, så ville det måske være nyttigt, at man investerede tingets kræfter og udvalgets kræfter i at finde ud af, hvorledes man kunne satse på et forebyggende arbejde, der i høj grad kunne reducere den menneskelige tragedie, som invalidepensionen i mange tilfælde er udtryk for, foruden den udgift for det offentlige, den repræsenterer.

Peter Holst (V):

Fru Eva Gredal henviste til et par sætninger, jeg havde sagt i udsendelsen „I ro og mag“ vedrørende venstres syn på beskattningen af pensioner.

Den pågældende udsendelse handlede om pensionistforhold i bred almindelighed. Jeg nævnte da venstres tanke om et nettoskattesystem, hvorefter en ydelse, man modtager, ikke pludselig slår om i sin modsætning ved at stille én skattemæssigt anderledes. Jeg tænker her på de pensionister, der uforvarende ved at tage ekstraarbejde har måttet give afkald på pensionstillæg eller dele af dem.

Ud fra det synes jeg det er korrekt at slå fast, at en sådan ændring af vort skattesystem er pensionistvenlig. Der var ikke tale om udtalelser om rent aktuelle forhold, men en principiel bekendende sig til en ordning, hvorefter pensionister skulle have et eget nettoudbytte af en ekstra indtjening.

Socialministeren (Jacob Sørensen):

Jeg vil gerne sige tak for tilslutningen til lovforslagene, idet alle praktisk talt har tilsluttet sig, at disse forhøjelser indarbejdes i grundbeløbet og medtages i fremtiden. Ikke alle har dog været enige i regeringens forslag om, at den ekstra ydelse, som blev indført sidste forår på grund af stigningen i mælkepriserne, bliver taget ud, eller at man undlader at indregne den i grundbeløbet.

Jeg vil gerne til alle, der har sagt noget om dette, sige, at det er regeringens opfattelse, at det var et midlertidigt tillæg, som blev givet, fordi priserne på mejeriproduk-

ter på grund af ændringer i lovgivningen i øvrigt steg stærkt. Det blev indført som en midlertidig ordning. Da man imidlertid i efteråret gennemførte en anden prisnedsættende ordning for de samme produkter, mener vi helt afgjort, at begrundelsen og forudsætningerne for at give dette tilskud efter 1. april absolut er bortfaldet. Hvis der skulle gives mere end det, der er skitseret, så skulle det være under helt andre forudsætninger. Mælketilskuddet er der ikke behov for, for det kompenseres på anden måde.

Dem, der har sagt, at vi tager noget osv., vil jeg dog gøre opmærksom på, at vi jo har accepteret, at dette tilskud løber videre indtil 1. april 1974. 1. april 1974 træder de nye tillæg i kraft, og samtidig sker der en pristalsregulering, således at der ikke kan blive tale om, at nogle skal have mindre, end de på noget tidspunkt har fået i kroner. Det forstår jeg også at fru Hanne Reintoft er klar over, idet hun peger på konsekvensen af dette i forbindelse med boligsikringen.

Jeg vil gerne sige til hr. Erlendsson fra fremskridtspartiet, at jeg nok har læst og studeret partiets forslag om 350 kr. pr. uge, som jo hænger sammen med en fuldstændig afskaffelse af indkomstskatten, men jeg skal ikke kommentere det nærmere ved denne lejlighed.

Til hr. Gudme fra det radikale parti må jeg sige, at det nok ikke er helt rigtigt, at der er en automatisk regulering af stigningen i pensionerne. De lovforslag, vi fremsætter her, og som er identiske med de forslag, der blev fremsat af den forrige regering i efteråret, er resultatet af forhandlinger, som foregik sidste forår, efter at overenskomstforhandlingerne var afsluttet, forhandlinger mellem pensionistorganisationerne og den daværende regering. Det er det resultat, der kom ud af disse forhandlinger, som vi nu fremsætter i form af disse forslag. Jeg kan da føje til, at vi også i min tid har haft forhandlinger med pensionistorganisationerne, og de har accepteret, at dette mælketilskud falder bort ved denne lejlighed.

Fra forskellig side er nævnt ønsket om, at vi fik gennemført en automatisk regulering, og der er sagt forskellige ting om, at det ville være rart, om vi havde en mere enkel og simpel form for pensionsberegning.

Det sidste er vi i regeringen enige i. Om vi

[Socialministeren.]

til sin tid vil være enige i et automatisk arrangement, tør jeg ikke på nuværende tidspunkt sige. Men vi er absolut interesseret i, at vi får forenklet tingene, således at det bliver lettere at administrere, og således at pensionisterne lettere selv kan overse, efter hvilke kriterier der tildeles dem pension. Der sidder jo en kommission og arbejder med dette problem, og jeg regner med, at vi hører fra den, så der kan blive tale om en tilbundsgående drøftelse af hele dette problem.

Fru Hanne Reintoft siger, at disse forhøjelser ikke dækker omkostningsstigningerne, og at lønmodtagerne heller ikke fik dækning ved forårsforhandlingerne. Det kan jeg ikke her gå ind på, men jeg må gå ud fra, at de forhandlinger, der har været i foråret, er ført på en sådan måde, at pensionerne nogenlunde følger de overenskomstsmæssige stigninger hos lønmodtagerne.

På det direkte spørgsmål, om det kunne få virkninger for boligsikringen, eller om der i forvejen var taget højde for det, kan jeg svare, at det er der ikke. Jeg ved ikke, om der kan opstå situationer rundt omkring, der kan give anledning til en mindre boligsikring, men i så fald bør det måske tages op på et senere tidspunkt. Der er ikke på forhånd taget hensyn til, at der kan opstå sådanne calamiteter.

Eva Gredal (S):

Jeg vil godt konstatere — og jeg går ud fra, at jeg har opfattet det rigtigt — at såvel fremskridtspartiet som centrum-demokraterne går ind for en nedskæring af pensionerne, idet man ikke vil indregne kompensationsbeløbet i grundbeløbet pr. 1. april 1974. Her var der ellers en mulighed for fremskridtspartiet at komme et lille stykke ad vejen for at opfylde nogle af de enorme løfter, man gav pensionisterne under valgkampen. Men det skal åbenbart ikke så være.

Til hr. Peter Holst vil jeg gerne sige: der er åbenbart ingen aktuelle forslag fra regeringspartiet med hensyn til lettelse i pensionisternes beskatning.

Erlendsson (FP):

Så vidt jeg kan se af lovforslagene, har pensionisterne fået fuld dækning. De har jo

fået det tilskud til mejeriprodukterne, som man tidligere ville tage fra dem. Det er jo kommet igen, så der er ikke noget med, at der er taget noget fra dem denne gang. Det er jo ikke rigtigt.

Vi synes, at de lovforslag, som man kommer med fra regeringens side, er velovervejede. De har de virkninger, man tilstræber, og vi kan tilslutte os forslagene. Jeg kan sige til fru Eva Gredal, at vi ikke går ind for en overbudspolitik på dette område, heller ikke på andre.

Jeg vil gerne med hensyn til den bemærkning, der kom om profylakse, undskyld: forebyggende behandling, for at undgå, at der skulle komme for mange førtidspensionister og invalidepensionister, sige, at hvis man læser den lille bog igennem, der lige er kommet om stigningen i antallet af invalidepensionister, så ser man, at en meget stor gruppe omfatter kvinder i alderen mellem 30 og 40 år. Det er der i og for sig ikke noget mærkeligt i, for da får mange kvinder vanskeligheder, specielt af nervøs karakter, og særdeles mange af de invalidepensioner, der gives, skyldes nervøse lidelser. Det er naturligvis ikke blot kvinder, men også i høj grad mænd.

Den bedste kur imod svækkelse og modgang og nedtrykthed er jo at være glad og tilfreds og have få bekymringer, og noget af det, som giver folk flest bekymringer i dag, er indkomstskatten. Den bedste medicin for mange af dem, som for tidligt søger førtidspension og invalidepension, vil være at hæve bundgrænsen for indkomstskatten.

(Kort bemærkning).

Eva Gredal (S):

Så vil jeg gerne vide, hvad fremskridtspartiet kalder 350 skattefri kroner om ugen til hver person i et ægteskab for. Er det ikke overbudspolitik?

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Det synes jeg ikke man kan kalde det, når vi samtidig fremlægger en budgetramme, som dette beløb passer i.

(Kort bemærkning).

Eva Gredal (S):

Det er forbløffende, at tingene aldrig kan

[Eva Gredal.]
kaldes ved deres rette navn, når det drejer sig om fremskridtspartiet.

Gudme (RV):

Socialministeren misforstod vist en passage i mit første indlæg, og det er muligt, at jeg har udtrykt mig kejtet.

Ministeren havde fået den opfattelse, at jeg mente, at vi havde fået gennemført en automatisk regulering af pensionerne. Det er jeg udmærket klar over vi ikke har. Det, jeg gav udtryk for, var, at vi i det radikale program ønskede både en automatisk regulering og en regulering efter disponibel, beholden indkomst. Jeg gav udtryk for, at det, der skete i juni, var, at vi i hvert tilfælde fik anerkendt princippet om disponibel, beholden indkomst, men jeg må erkende, at vi stadig mangler automatikken, og jeg kan tilslutte mig andre ordførere, der i dag har sagt, at det ville være ønskeligt, om vi fik den automatiske regulering, og jeg tilføjer, at vi fremdeles også fik denne automatiske regulering på det grundlag, som vi vedtog i juni i fjor, nemlig den disponible, beholdne indkomst.

Fru Hanne Reintoft overdrev i dag i samme omfang, som hun gjorde det ved behandlingen af sit eget lovforslag i fredags. Kan man ikke sige andet om fru Hanne Reintoft, kan man i hvert fald sige, at hun i så henseende fremfører en vis konsekvens. Hendes beskrivelse af, hvordan pensionisterne har det, var af samme uhyrlige dimensioner om tirsdagen som om fredagen.

I denne forbindelse foretog fru Hanne Reintoft sig også på Viggo Hørup, idet hun kom med et citat om, at den lumpneste politik af alle er at tage fra dem, der ingenting har. Jeg tror nok, at Viggo Hørup, som i sit fulde udtryk var en frihedsmand, meget ville have sig frabedt at blive overfamlet af fru Hanne Reintoft. Jeg synes i det hele taget, at fru Hanne Reintofts citering af dette udtryk er en endnu grovere fordrejelse end hendes almindelige beskrivelse af, hvordan pensionisterne har det. Hvis vi skal prøve på at se, hvad det er, der er sket i dette samfund, siden Viggo Hørup døde i 1902, så tror jeg, det er et stort udtryk for, at vi ikke har ført den lumpneste politik af alle, denne med at tage fra dem, der ingen-

ting har, og give til dem, der har meget. Vi har gjort det stik modsatte. Vi har i disse 72 år ved større eller mindre skridt fremad konsekvent gjort det, at vi har fordelt samfundskagen sådan, at de, der ingenting havde, fik noget, og de, der havde lidt, fik mere. Vi har gjort det også uden bistand fra fru Hanne Reintofts parti.

Hvis fru Hanne Reintoft vil prøve på at opstille en beregning for de sidste 2-3 generationer, vil hun se, at der er sket en stadig større fordeling fra dem, der havde noget, og til dem, der ikke havde noget, end til dem, der kun havde lidt.

Derfor synes jeg nok, at er der noget, som man skal være varsom med, også fra kommunistisk side, hvor man i øvrigt ikke skyr nogen overdrivelser, så er det at citere Viggo Hørup og især på dette punkt.

Birgit Fjelde (CD):

Jeg beklager, at det ærede medlem fru Eva Gredal har misforstået centrum-demokraternes program vedrørende pensionisterne. Jeg vil anbefale hende ved passende lejlighed at læse vores 10 siders valgoplæg, hvor vi bl. a. klart giver udtryk for, at vi ikke ønsker at forringe pensionisternes vilkår.

I øvrigt er det blevet gentaget op til flere gange i dag, at de nuværende fire lovforslag på ingen måde betyder en forringelse i pensionisternes vilkår.

Ebba Strange (SF):

Det er muligt, at der er nogle, der får dårlige nerver af indkomstskatten, det vil jeg ikke benægte. Men nu har vi gentagne gange hørt fremskridtspartiet snakke om, at vi skal øge, vi skal øge, vi skal øge vores produktion. Jeg har ikke nogen tal med mig i dag, men jeg ved, at med den fantastiske stigning, der er sket i tempoet på Danmarks arbejdspladser, er der masser af arbejdere, der bliver nedslidt af det produktionstempo og det ræs og det stress, der er på arbejdspladserne. Så jeg har lyst til at advare imod, at man bliver ved med at snakke om den fantastisk øgede produktion, vi skal have, fordi det er dette stress, og det er dette ræs på vores arbejdspladser, der giver en meget, meget stor del af de invalide pensionister, vi i dag skal betale til.

Hanne Reintoft (DKP):

Nu er der da ingen grund til, at hr. Gudme bliver så vred på mig, fordi han ikke selv rigtig kan finde rundt i pensionistlovgivningen, den er også svær. Men det er ikke at overdrive at sige, at det er svært at klare sig for 1.150 kr., men det er jo en sag, vi kan debattere med folk i den næste valgkamp.

Jeg vil godt lige til hr. Ib Christensen og også til repræsentanten for fremskridtspartiet sige, at vi da vist alle sammen er enige om, at det er bedre at forebygge end at finde den nødløsning, der hedder invalidepension. Men jeg har snart hørt det så mange gange i debatterne herinde, at jeg vil advare lidt, for det er lidt af en utopi. Fru Ebba Strange har talt om arbejdspresset. Samtidig har vi sammen med Norge Vesteuropas højeste pensionsalder, og det, at vi alderspensionerer folk så sent, gør jo også, at i gruppen 50-60 år har vi ca. 9 pct. af befolkningen på invalidepension. Vores folkepensionsalder er for høj.

Må jeg så lige sige til ministeren, at jeg var glad for det klare svar om boligsikringen, men jeg må meget henstille, at man gør noget ved dette problem, for sidste gang vi havde sådan en regulering, var der jo landet over eksempler på, at folk mistede i boligsikring, hvad de fik i en kompensation som denne her, og det virker meget urimeligt og gør folk meget kede af det.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Hvis vi standser den kraftige afgang fra arbejdspladserne, som skyldes, at det er så lidt, folk får lov til at beholde, når skatten er betalt og udgifterne ved arbejdet er betalt, så vil de folk, som bliver tilbage på arbejdspladserne, også blive mindre stressede. Der vil blive flere til at arbejde, og produktionen vil stige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om social bistand.

(Lovforslaget (nr. 45) findes i tillæg A. sp. 641, fremsættelsen i tidenden sp. 595).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Eva Gredal (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for den hurtige fremsættelse af lovforslaget om social bistand.

Vi sidder i dag med et meget stort materiale foran os bestående af svar på over 200 spørgsmål og kommentarer til henvendelser fra en lang række organisationer.

Det er et stort arbejde for nye medlemmer af dette ting at sætte sig ind i dette materiale. Men jeg er helt enig med ministeren i, at den mest praktiske form er valgt her ved at genfremsætte lovforslaget uændret. Det skete også ved genfremsættelsen af lovforslaget i første samling i 1973, og baggrunden var den, at folketingets socialudvalg var enedes om denne form, således at man kunne arbejde videre på baggrund af de spørgsmål og svar, der var givet i den foregående samling og derefter tage de principper, der endnu ikke havde fundet deres endelige løsning, op til generel debat i udvalget.

Hele bistandslovforslaget var jo fra første færd lagt frem til åben debat her i tinget, og jeg lagde selv i min første fremsættelse vægt